

Kendine

bir

iyilik

yap

Bilge Göksu

bu kitabı oku

CARPE
DIEM

İçindekiler

- Yedi Harika / 9
İyiliği Görmeyen Dilenci / 10
İyilik Geleneği / 14
İstedim, Gönderdi / 18
İyilik Bilmez / 19
İyiliğe Taraf Olmak / 21
Az İyiliğe Çok Mükâfat / 24
İyi İnsan / 26
Melik ile İki Derviş / 27
İyilikle Mukabele / 29
Kolay İyilik Tarifi / 31
İlk Cinayet / 32
Hadi, Sen de Gülümse / 38
Ben Çekilirim / 40
Sağır Hatem / 41
İyi Kötüden Ayr! / 44
Sırrı Olan Sultan / 48
İki Cihet / 49
Vali ile Çocuk / 50
Simge / 52
Kel, Kör ve Ala / 53
Uyan! / 57
Hadislerle İyilik / 58
İyiliğe Dair / 59
Bir Bardak Sütün Hatırı / 60
Deniz Yıldızı / 62
Haset ve Gıybet / 64
İyilik Yap Denize At / 65
Gerçek İnsan / 66
Dilden Gönüle / 67
Külümü Rüzgâra Saçın! / 69
İyilik ve Kötülük / 70
Ne Mutlu İyilere! / 74
Hoş Nasihat / 75
Padişah ve Vezir / 76

Biraz Yavaşla! / 78
İyi Ol! / 80
Bir Lokma Ekmek / 84
Askıdan / 87
Altın K�peler / 88
�l�m�ş Bi�miş / 89
Ebedi Saadet / 91
İyilikle İmtihan / 92
Dünyayı Ađlatan �ocuk / 94
Dođru İnsan / 95
Başkaları İçin... / 98
Sevdiđini Söyle! / 99
İyiliği Bozan Hırs / 100
Niye Yaratıyor? / 104
Akıllı Deli / 108
Söz / 109
Adam ve Kuyu / 110
Fırıncının Hik�yesi / 114
İnsanları Anlamak / 117
Hayatı İyi Yaşla! / 118
Ey Gönlümün Yavrusu! / 122
İyiliğe Mani Olma! / 125
Bir İyilik Hik�yesi / 126
Acı Meyve / 134
Bir Hayır Vardır / 136
Padişahın İşi Ne? / 139
İyilik �devi / 144
Sözün Gücü / 146
Hayat Bir İyiliktir / 148
Kanatlar Altında / 150
Delik Köşk / 155

Yedi Harika

Öğretmen sınıftakilere “Dünyanın Yedi Harikası”nın neler olduğunu sormuş ve herkesin kendisine göre yedi harikayı bir kâğıda yazmasını istemiş. Bir süre sonra da kâğıtları toplayıp okumaya başlamış. Kâğıtlarda çoğunlukla yer alan isimlere göre çıkan sonucu tah-taya yazmış:

- 1- Mısır Piramitleri
- 2- Tac Mahal
- 3- Büyük Kanyon
- 4- Panama Kanalı
- 6- Empire State Binası
- 7- Çin Seddi

Biraz sonra arka sırada sessizce oturan küçük kızın elindeki kâğıdı henüz vermemiş olduğunu gören öğ-retmen gülümseyerek, “Söyle bakalım, senin listende neler var?” demiş. Küçük kız elindeki kâğıttan, ona göre dünyanın yedi harikası olan şeyleri sırayla okumaya başlamış:

- 1- Görmek
- 2- Duymak
- 3- Dokunmak
- 4- Tatmak
- 5- Hissetmek
- 6- Gülmek
- 7- Sevmek

İyiliği Görmeyen Dilenci

Açgözlü, arsız bir dilenci, gönül erlerinin birinden para istemiş. Aslında çok cömert olan ve her gördüğü yerde dilencilere para vermeden geçmeyen şeyhin üzerinde o gün hiç para yokmuş.

Dilenci, bu cömert, iyiliksever kişiden bir şey alamayınca yüzünü çevirip yanından ayrılmış. Mahalleye gelince onun aleyhinde konuşmaya başlamış.

“Bu şeyhler ne cimri adamlardır. Dindar görünürler ama görünenin ardında ne fitneler çevirirler. Bunlar dünya malını istiflerler de kimseye zırnık vermezler. Bunlar halkın elbisesini bile soyarlar. Hırkalarına akı karalı yamalar dikerler, ama para toplayıp altın biriktirirler. Elmas gösterip, cam satarlar, halkı aldatırlar. İhtiyarlar gibi halsizlik gösterip oturdukları yerde namaz kılarlar da raksa, cezbeye gelince çevikleşip delikanlı olurlar. Bunların aslında ne ilmi vardır ne de takvası... Dini istismar ederek dünyayı yerler” diye sayıp döküyormuş.

Dilenci, böyle iftira eden sözler söylemiş, kusur aradığı için iyiliği görmemiş.

Şeyhin müritlerinden biri, dilencinin bu herzelerini işitmiş, gitmiş şeyhe iletmiş. Doğrusuna bakılacak olursa mürit akıllı bir harekette bulunmamış ve iyi bir iş de yapmamış.

Kötü biri arkamdan benim aleyhimde konuşmuş olabilir. Lakin onun söylediği lafları taşıyan kişi ondan daha kötüdür. Birincisi bir ok atmış, ancak ok kişinin vücuduna isabet etmeyip yere düşmüştür. İkincisi yere düşen oku alıp onun göğsüne saplamıştır. Şeyh Efendi, müridinden bu haberi alınca gülerek şöyle demiş:

“Bu anlattıkların bir şey değil. Daha önemli, daha büyük bir şey varsa onu söyle. Onun, benim kötülüğüm dair söylediği şeyler, benim kötülüğümden azdır. Onun anlattıkları benim kötülüğümün yüzde biri kadardır. O, bu sözleri zan üzerine söylemiştir. Ben ise kesin olarak biliyorum. O, benimle daha bu yıl tanıştı, benim yetmiş yıllık kusurlarımı nereden bilecek. Benim dünyadaki fenalıklarımı bir Allah bilir, bir de ben... Yine de kalbi temiz bir insanmış ki kusurlarımın hepsini bu kadar sanıyor. Eğer mahşerde günahlarımın tanığı o olursa ben, “Amelim iyidir” diyerek cehennemden korkmam. Ey benim kusurlarımı arayan kimse! Gel, bana gel, bana sor. Kabahatlerimin listesini ben vereyim sana.”

Birini ne kadar çok seversen sev,
bir gün ayrılacaksın...

Ne kadar uzun yasarsan yaşa,
bir gün sen de öleceksin...

İyi veya kötü, ne yaparsan yap
bir gün mutlaka
hesabını vereceksin...

İyilik Geleneği

Sadaka Taşı

Osmanlı'nın toplumsal dinamiklerinden biri olan sadaka taşları ince düşünölmüş birer yardım aracıydı. Sadaka taşları, içerisine uzatılan bir elin oraya yardım koymak için mi yoksa yardım almak için mi girdiği bilinmeyecek şekilde tasarlanmıştı. Yaklaşık iki metre boyunda mermer bir sütundan oluşan bu taşların üst kısmında bir çukur bulunmaktaydı. Hali vakti yerinde olanlar, mermerin üstündeki çukura bir miktar para bırakır, ihtiyaç sahipleri de buradan ihtiyaç duydukları kadarını alırlardı. Ne veren el bilinirdi ne de alan... Veren ihlasla verir, alan minnetsiz alırdı.

Tanrı Misafiri

Barınmaya, korunmaya ve yiyeceğe ihtiyacı olan insanların tanıdık olmasa ve aralarında yakınlık bulunmasa dahi kutsal bir emanet olarak kabul edilmesi temeline dayanan bir gelenektir. Ev sahibi gelen misafiri Yaradan tarafından gönderilmiş bir bereket

ve imtihan vesilesi olarak görür. Geleneksel iyilik biçimlerinden biridir.

İmece

İmece, birçok kimsenin toplanıp beraber, elbirliği ile bir kişinin işini görmesi ve herkesin işinin sıra ile bitirilmesi usulüdür. İmecedeki konu komşu toplanıp işleri el birliği ile yaparlar. Böylece hem işler kısa sürede bitirilmiş hem de iş, birlikte bir eğlenceye dönüştürülmüş olur.

Bayramlaşmak

Bayramlar insanların birbirlerine iyilik etmeleri için uygun zamanlardır. Küçükler büyükleri ziyaret eder, ellerini öper, hatırlarını sorar, gönüllerini hoş eder. Büyükler çocuklara hediyeler vererek onları sevindirir. Aynı zamanda küskünlerin barışması için birer vesiledir bayramlar.

Dertleşmek

Karşılıklı olarak dertlerin anlatılması suretiyle manen hafiflemek ve moral bulmaktır. Bizde insanlar birbirlerinin dertlerini dinler, ellerinden geliyorsa derde deva olmaya çalışırlar. Bir şair diyor ya hani, “Dostuna yarasını gösterir gibi...” Oysa bir Batılı, kendisiyle biraz dertleşmek isteyen bir arkadaşına bizdekinden biraz farklı olarak şöyle bir şey diyebilir:

“Dostum, o senin sorunun!”

Helalleşmek

Kişilerin karşılıklı olarak birbirlerinden haklarını helal etmelerini istemeleridir. Karşılıklı olarak bağışlanma ve af dilemenin bir şeklidir. En büyük veballerden biri olarak görülen “kul hakkı” ancak bu yolla eda edilebilir.

Gönül Almak

Kırılan bir kimseyi güzel bir davranışla hoşnut etmektir. Bir ziyaret, bir hediye, bir buse, bir sarılış, bir özür dileyiş, hatta bazen bir tebessüm gönül almaya yeter.

*İyilik isteyen
önce kendi iyi olsun.*

~ Goethe ~

İstedim, Gönderdi

Güçlü olmak istedim.
Rabbim, yenmem için zorluklar gönderdi.

Âlim olmak istedim.
Rabbim, gözmem için sorular gönderdi.

Başarılı olmak istedim.
Rabbim, çalışmam için sebepler gönderdi.

Cesur olmak istedim.
Rabbim, aşmam için engeller gönderdi.

İyi olmak istedim.
Rabbim, yardım etmem için insanlar gönderdi.

İyilik Bilmez

İsa peygamber zamanında günahkâr bilinen bir adam varmış.

İsa peygamber bir gün çölden geliyormuş. Yolda bir âbidin hücreğine uğramış.

Halvette yaşayan bu âbid, Hazreti İsa'yı görür görmez çardağından inmiş, başını yere koyarak ayaklarına kapanmış.

O bedbaht günahkâr da bunları uzaktan izliyormuş. Işığın karşısındaki pervane gibi hayran kalmış.

Yoksulun, zenginine eline baktığı gibi utanarak, düşünerek bakmış. Utancından yana yakıla ah etmeye, gaflet içinde gündüze ulaştırdığı gecelerin özrünü dilemeye başlamış. Gözlerinden buluttan boşanıncasına ıstırap yaşları akmış.

“Ne yazık” demiş, “Hayatım bilmezlikle geçti. Hiçbir şey kazanmadan aziz ömrümün nakdini savurdum. Eğer ölümü hayatından daha hayırlı olacaksa kimse benim gibi yaşamasın. Çocukken öldükleri için ihtiyarlıkta bu utanca düşmeyenler kurtulmuş sayılırlar. Affet günahımı ey cihanı yaratan yüce Allah! Bağışlamazsan bu günahlar bana kötü yoldaş olur.”